

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 18.) 1938 JANUÁR 6. CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XVII. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM

Mit hoz a jövő?

Ezt a kérdést fel lehet tenni kedélyesen, a jövőbe látni akarás soha ki nem elégíthető kíváncsiságával, s ilyenkor egyszerű társalgási találgatás, felszínes csevegés és időtöltés azok számára, akiknek nincsenek nagyobb problémái, de amikor százvezrek és milliók sóhajtják ezt a kérdést, mint valami megrázó S. O. S. jelzést, mint amikor valami véstérhes jövő, kilátástalanság, bizonytalanság veti előre árnyékát, akkor fel kell döbbszteni azoknak is, akik sorsközösséget éreznek azokkal, ahonnan a kilátás közzéjük döbörög. Itt Debreczenben a felszabdalt ország egyik ideiglenes határvonalán, alig 20-30 kilométerrel hangzik át a megszállott területi magyar testvérek aggodalmas sóhaja: Mit hoz a jövő? Erdély és a Székelyföld magyarsága áll most ismét a megpróbáltatásokban meg edzett türelemmel várakozó állásponton, amikor Romániában a kormányzati politikával váratlan rendszerváltozás történt. Az oláh képviselő választás után következett ez a politikai fordulat, amely az elnyomott kisebbség számára talán első ízben eredményezett aránylag jó eredményt, hiszen 19 magyar képviselő nyert mandátumot, ami csaknem kétszerese az eddigi magyar kisebbségi képviselők számának. De ugyanakkor győzelmet hozott a szavazás a romániai jobboldali pártoknak és a régi liberális baloldali rezsim kénytelen volt átadni a hatalmat.

Maga az a tény, hogy Romániában a nacionalista pártok diadalmaszkodtak és vették át a kormányt, a magyarság szempontjából nem jelenthet nagyobb veszedelemet annál, amit már eddig átélt a sovénységben és kisebbség üldözésben a legtöbbször nacionalistákat is tulszárnyaló akaró oláh liberális kormányok alatt. Ellenkezéleg, ha valóban komoly nemzeti gondolkozású pártok kezében marad a ma még elég zűrzavaros helyzet után Romániában a hatalom, inkább remélhet a magyarság nyílt, őszinte színvallást abban a tekintetben, hogy a kisebbségi jogok eddigi rúg kijátszása helyett a jövőben végre emberi alapon és európai nemzethez illő módon fogják kezelni a másfél milliónyi erdélyi magyarság nemzeti és kisebbségi jogait.

A magyar közvéleménynek mindenesetre most kell megmutatnia itt a csonka országban, hogy át tudja érezni annak a kiáltványnak a jelentőségét, amelyet gróf Bethlen György az erdélyi országos magyar párt elnöke intézett a Romániában élő magyar pártokhoz. Ebben a szózatban veti fel százvezrek és milliók nevében a magyar párt elnöke azt a szorongató érzést: „Mit hoz a közel jövő, sorsunk javulását, vagy pedig még az eddigiektől is súlyosabb megpróbáltatásokat.”

Az az elszántság és főmör egység, amely Erdély magyarságát ez újabb emberfeletti erőpróba kiállítására tette képessé, azt mutatja, hogy hittel, kitartással és hősi viselkedés-

A középeurópai helyzet is napirendre kerül a budapesti hármaskülügyminiszteri találkozón

A magyar főváros felkészült az olasz és osztrák külügyminiszterek fogadására - Darányi miniszterelnök az osztrák vendégekkel vasárnap érkezik Budapestre

Budapest, január 5. A jövő hét elején Budapesten összeülnek a római jegyzőkönyvet aláíró államok külügyminiszterei és újból megtárgyalják az időszzerű külpolitikai kérdéseket. Ezek a megbeszélések a három ország szempontjából igen nagy jelentőséggel bírnak, amit bizonyít az is, hogy a nagyhatalmak tudósítói már bejelentették érkezésüket Budapestre és így napokon keresztül a nemzetközi érdeklődés középpontjába kerül a magyar főváros.

Emlékeztet, hogy Magyarország, Olaszország és Ausztria között 1934 március 17-én megegyezés jött létre, amelynek értelmében a három ország kormánya elhatározta, hogy időnként tanácskozási ülnek össze és a három állam között fennálló baráti szerződés szellemében összhangba hozzák az európai együttműködés előmozdítását szolgáló politikájukat.

Két évvel később, 1936 március 23-án a három ország Rómában újabb megállapodást kötött és a kiegészítő jegyzőkönyvek alapján államesetű alakult. Ekkor határozták el, hogy a három ország külügyminiszterei időnként összeülnek tanácskozási ülnek. A római jegyzőkönyvet aláíró államok külügyminiszterei először 1936 november 10-12-én ültek össze Bécsben Ciano gróf olasz külügyminiszter, Schuschnigg osztrák kancellár, Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter részvételével.

A bécsi konferencia igen fontos határozatokat hozott, amellyel heteken keresztül foglalkozott a külföldi sajtóorgánium. Foglalkoztak az

osztrák-német és az olasz-német viszonytal, együttműködést jelentettek ki a magyar fegyverkezési

egyenjóság ügyében és elhatározták, hogy a legközelebbi konferenciát Budapesten tartják meg.

Január 10-én kezdődik a konferencia

A külügyminiszteri konferenciát január 10-12-re hívták össze, amelyen gróf Ciano külügyminiszter, Schuschnigg kancellár, Schmidt Guidó külügyi államtitkár, Kánya Kálmán külügyminiszter vesz részt, de a tárgyalásokba időnként bekapcsolódik Darányi Kálmán miniszterelnök is. A hivatalos program hétfőn kezdődik. A külföldi vendégek megkoszorúzzák a Hősök emlékművét, majd kihallgatáson jelennek meg Horthy Miklós kormányzóval. A kihallgatás után a Kormányzó látja vendégül villásreggelin a vendégeket. A konferencia délután kezdődik többórás tanácskozással. Este Darányi Kálmán miniszterelnök látja vendégül a vendégeket. Kedden délelőtt Ciano külügyminiszter megtekinti az olasz intézményeket, délután pedig ismét tanácskozási ülnek össze. Este Kánya Kálmán külügyminiszter vendégül meg olasz és osztrák kollégáit. Szerdán délelőtt Visegrádon vadászat lesz, délután folytatják a megbeszéléseket, este pedig az Operaház díszelőadását tekintik meg a vendégek.

A konferencián megtárgyalják mindazokat az aktuális politikai és gazdasági kérdéseket, amelyek a három országot legközelebből érintik és erről valószínűleg hivatalos közleményt adnak ki. A jugoszláviai és romániai eseményekkel szintén behatóan foglalkozik a konferencia.

Bécs, január 5. A félhivatalos Neuzeitungsblatt „Bevált barátság” cím alatt vezető helyen foglalkozik a küszöbön álló budapesti hármaskülügyminiszteri találkozóval. A lap rámutat arra, hogy a római jegyzőkönyvet aláírt három baráti állam időnkénti tanácskozásaira mindenkor annyi anyag gyűl össze, hogy ezek az értekezletek már-már alig tekinthetők egyszerű tanácskozássá, hanem inkább igazi jelentős politikai találkozónak kell azokat tekinteni.

Noha a budapesti tanácskozások előterében — mondja a vezércikk — gazdasági kérdések állanak, amelyek azóta, hogy Olaszország a két másik államnak engedélyezett előnyrendszer módosítási és megújítási kényszerült, önmaguktól merülnek fel a napirenden, mégis sok politikai probléma is szerepel. Az utóbbiak, főleg a középeurópai helyzettel, de az általános európai helyzettel s nem utolsósorban a kelet-európai olasz birodalom jogszertini elismerésével is összefüggenek.

A lap hozzáfűzi, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök, aki ezidőszertint Hóman kultuszminiszterrel a Bécs melletti Badenben tartózkodik, éppen úgy, mint az értekezlet osztrák résztvevői, vasárnap utaznak Budapestre. Egyébként közli a lap, hogy a két kormányfőnek előzőleg még alkalma lesz az eszmecsere.

sel szembe lehet szállni a legféltetlenebb leigázó törekvással is. — Odaát Erdélyben lám már összekovácsolódott a magyarság egysége, ezt a dacos magyar frontot nem törheti át semmiféle vad gyűlölet és hatalmi túlkapás. De vajjon ez a felemelő hit el a ugyanilyen lángoló lelkesedéssel itthon is és nem engedjük e magunkat félrevezetni ismét idegen belső armánykölők ideges rémlátásaitól. Mert azzal tisztában kell lenni a keresztény magyarságnak, hogy nem világnézeti

kérdéstől függ az elszakított magyarság millióinak sorsa, különösen nem a nacionalizmus jelenti az elsőpró veszedelem ránk, akármelyik országban is tör utat magának, hanem sokkal inkább az a settenkedő alamuszi földalatti munka, amely olyan jól megfér a liberális rendszerekben, ahol az erőteljes a gyengébbet lelkiismeretfurdalás nélkül martalékkul engedi a hatalmasságoknak, amiről Trianon óta bőséges alkalmunk volt meggyőződni, a szomorú kisebbségüldözé-

sekből és az elnyomott magyarság kálvária járásából.

Hogy mit hoz a jövő Erdély magyarságára, azt ma még senki sem láthatja előre és amikor a csonka ország magyarsága aggódó várakozással tekint a romániai fejlemények felé, egyedül megnyugtató számunkra az a tudat, hogy Erdély magyarsága példátmutató összeforrottságban néz szembe azzal az új helyzettel, amit a Goga-kormány uralomrautása teremtett.

TÁVIRATOK

JAPAN KIKÜLDÖTTÉI AZ OLIMPIAI BIZOTTSÁG ERTEKEZLETÉN

Tokió, január 5. A japán olimpiai bizottság minden ellentétes híreszteléssel szemben megállapítja, hogy Japán elküldi képviselőit a nemzetközi olimpiai bizottság kairói értekezletére. A japán küldöttség közül fogja a nemzetközi olimpiai bizottság tagjaival az 1940. évben Japánban tartandó téli olimpiai játékok részletes tervezetét.

PETROVICS ELEK KAPTA A GREGUS JUTALMAT

Budapest, január 5. A Kisfaludy Társaság szerdán délután ülést tartott, amelyen Schöpflin Aladár olvasta fel jelentését a Gregus-jutalommal kapcsolatban. Végül azt javasolta, hogy a Gregus-éremmel a Kisfaludy Társaság Petrovics Elek-t tüntesse ki. Ezután a társaság egyhangúlag hozzájárult ahhoz, hogy az 1937. évi Gregus-jutalmat Petrovics Elek kapja. Zártülésein Kéky Lajos titkár bemutatta a tagajánlásokat. Gróf Bethlen Istvánt, Kállay Miklóst, Máray Sándort és Szekfü Gyulát ajánlották rendes tagoknak.

FELROBBANT EGY FÜTŐKAZÁN

Tolous, január 5. Havas: Eardenen községben szerdán délután ismeretlen okokból felrobbant egy fűtőkazán, 2 munkás meghalt, 3 megsebesült. Az anyagikár jelentékeny.

MÁR 7 ALDOZATA VAN A SNEEBERGI SZERENCSETLENSÉGNEK

Bécs, január 5. Szerdán délelőtt 2 újabb holttestet találtak meg a sneebergi hógörgeteg szerencsetlenség áldozatai közül. Mindketten bécsiek. Ezzel a halálos áldozatok száma 7-re emelkedett s még egy hegymászó sorsáról nem tudnak.

A POLGÁRSÁGNAK EL KELL HAGYNI MADRIDOT

Páris, január 5. Mint Madridból jelentik, a köztársasági kormány elrendelte, hogy a madridi polgári lakosságnak legkésőbb egy hónapon belül el kell hagyni a fővárost. — 20 nap múlva Madrid város tanácsa megvonja az élelmiszerjegyeket mindazoktól, akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget.

Saragosa, január 5. Az újabb havazás következtében a területi arconalon csak helyi csatározások folynak. Villastar közelében a nemzeti csapatok több köztársasági lövészárkot elfoglaltak. A tüzérség munkája mindkét részről igen heves volt. Teruel polgári lakosságának egy részét el kellett távolítani, és Saragosába irányították őket.

A SZOVJET-LOVASSÁG FŐPARANCSNOKA MEGGYILKOLTA FELESÉGET

Páris, január 5. A Journal rigai tudósítója szerint Moszkvában makacsul járja a hír, hogy Budjonnij vörös marsall, a szovjetlovasság főparancsnoka meggyilkolta a feleségét. Ez már állítólag második hitvesgyilkossága Budjonnijnek. A hírek szerint még tábornok korában megölte az első feleségét is. A dráma körülményeit nem ismerik. Budjonnij felesége házasságkötése előtt szíznő volt.

M E L E G Fehérnemű !
Harisnya !
Pongyola !
Kardos Lászlónál

Hitler kancellár tavasszal megy Rómába

Nincs ellentét Olaszország és Anglia között

Róma, január 5. Olasz hivatalos körökben a leghatározottabban kijelentik, hogy Hitler római látogatásának időpontját még nem állapították meg véglegesen. Így tehát mindazok az időpontok, amelyek utazásáról, a külföldi sajtóban megjelentek, nem egyebek merő találgatásoknál. Bizonyos azonban, hogy Hitler útjára ez év tavaszán, vagyis április, május, vagy június hónapjában kerül sor, és az sem kétséges, hogy Olaszország a lehető legnagyobb ünnepélyességgel fogadja a barátai nép vezérét. A fogadás előkészületei már meg is kezdődtek.

Róma, január 5. Ciano gróf külügyminiszter és lord Perth római

angol nagykövet tegnapi megbeszélésével kapcsolatban jól értesült olasz körökben kijelentik, szó sincs arról, hogy az olasz nagykövet ez alkalommal tiltakozást jelentett be a közel keleti olasz propaganda miatt. Szóba került ugyan az arab nyelvű rádióközvetítések kérdése, de nem ez volt a megbeszélés egyetlen tárgya, hanem szívélyes módon áttekintették az Olaszországot és Angliát közösen érdeklő kérdéseket. Mindamellett korai volna azt mondani, hogy a tegnapi megbeszélés a Chamberlain—Mussolini levélváltás alkalmával bejelentett angol—olasz tárgyalások kiindulópontját jelentené.

Az oláh trónörökös hajója tomboló viharba került a Fekete tengeren

és kénytelen volt visszafordulni a konstanzi kikötőbe

Szófia, január 5. Eddig meg nem erősített várnai jelentés szerint a „Principesa Maria” nevű oláh torpedóhajó, amelyen Mihály oláh trónörökös utazik Athénbe, ma délután 3 órakor Burgas bolgár kikötőtől nem messze a Fekete-tengeren tomboló súlyos vihar következtében veszélyes helyzetbe került. A hadihajó rádió útján közölte, hogy befut a várnai kikötőbe, és már arra felé vette útját. Azóta nincs hír a hajóról, amelynek a kora esti órákban már meg kellett volna érkeznie.

A bolgár parti rádióállomások két órája hasztalan fáradoznak

azon, hogy szikratávíró összeköttetésbe lépjenek az oláh hadihajóval. Várnai jelentés szerint két holland s egy olasz gőzhajó sem érkezett be a kikötőbe, ahol ezek már délben esedékesek lettek volna.

Páris, január 5. A késő éjszakai órákban Bukarestből érkező értesülés szerint a „Principesa Maria” nevű oláh torpedóhajó délután folyamán a Fekete-tengeren tomboló viharba került, kormányzerkezete megsérült és így nem folytathatta útján Görögország felé, hanem visszafordult a konstanzi kikötőbe, ahova előreláthatólag a hajnali órákban megérkezik.

Vasalószénqáztól meghalt egy idős asszony

Szerdán este tragikus végű szerencsetlenség történt a Kút-utca 117 számú házban. Özvegy Lengyel Józsefné 62 éves asszony az esteli órákban vasaláshoz kezdett. A vasalószén azonban olyan sok gázt fejlesztett, hogy az idős asszony hirtelen rosszul lett és eszméletlenül esett össze.

A házbeliek először csak muló rosszullétre gondoltak, de amikor látták, hogy Lengyel Józsefné nem nyeri vissza eszméletét, a mentőkért

telefonáltak. A mentők a helyszínen mesterséges lékzéssel akarták életrekelteni a szerencsetlen asszonyt, de az oly súlyos gázmérgezészt szenvedett, hogy meghalt anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna.

A tragikus halálesetről értesítették a rendőrséget is, ahol megindították a nyomozást, hogy a szerencsetlen asszony haláláért terhel-e valakit felelőség.

Az angol és francia kormányok a kisebbségi szerződés betartására hívta fel az oláh kormányt

Az oláh minisztertanács antiszemita intézkedései — Esik a lei ár-folyama

Bukarest, január 5. Az oláh kormány tagjai ma este minisztertanácsot tartottak, hogy elhatározzák az első intézkedéseket a kormány programjának alkalmazására. A minisztertanács befejezése után kiadott közlemény szerint bizottságot ruháztak fel azzal a feladattal, hogy a fennálló törvények keretében hajtsák végre a falusi zsidó koreszmárosok kiküszöbölését, mert a falusi lakosság egészsége szempontjából veszélyeseknek tekinthetők. A minisztertanács foglalkozott továbbá a háború alatt és után az idegenek részéről család módon szerzett állampolgárságok felülvizsgálásának kérdésével, tekintetbe véve azt, hogy az illetőknek sem-

miféle törvényes jogcímük sincs az ország területén való maradásra. A

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással az igyeketesenként egyszer-kétszer reggeli-zés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József víz gyorsan és biztosan és igen enyhén hat s ezért kiváltkép a gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyag-betegek használják szívesen. Kérdezze meg orvosát.

.....

bizottság tagjai a belügyminiszter és az igazságügyminiszter lesznek. A bizottság feladata lesz, hogy az ügyet a legrövidebb idő alatt megvizsgálja s a fennálló törvények keretében gyakorlati megoldást találjon.

A minisztertanács alkalmas intézkedéseket határozott el a parasztság tömegfogyasztására szolgáló termékek árának csökkentése dolgában. Elhatározták továbbá, hogy a román nyelvet s nemzeti történelmet valamennyi iskolában román népi származású tanárok taníthatják.

Páris, január 5. A Temps bukaresti tudósítója beszélgetést folytatott Micescu külügyminiszterrel. A külügyminiszter hangoztatta, hogy a román nemzeti keresetény mozgalomnak nincs köze sem a német fajvédő, sem az olasz fasiszta tanokhoz.

A miniszter célzást tett arra, hogy Romániát pénzügyi helyzete óvatos politikára kényszeríti.

— Fenn akarjuk tartani minden baráti kapcsolatunkat s senkivel szemben nem táplálunk ellenséges érzelmeket, — fejezte be nyilatkozatát.

London, január 5. Az angol kormány felkérte a bukaresti angol követet, hogy a legbarátságosabb módon emlékeztesse a román kormányt, hogy Anglia mindig érdeklődéssel figyeli az 1919 december 9-én Párisban aláirt kisebbségi szerződést, valamint a szerződés alkalmazását. Angol politikai körökben emlékeztetnek arra, hogy az 1919-ben a román kormány, valamint a szövetséges és társult hatalmak által aláirt kisebbségi szerződés biztosítja a faji, vallási és nyelvi kisebbségek politikai jogait, vallási szabadságát, valamint olyan iskolák létesítését, ahol a tanítás az illető kisebbség nyelvén folyik, továbbá a kisebbség nyelvének használatát a törvényszéken, valamint a hatóságokkal való érintkezésben.

Moszkva, január 5. A Moszkvai Ujság, a külügyi népbiztosság hivatalos lapja a következőket írja az új román kormánnyal kapcsolatban:

Az új román kormány főleg Párisnak és Prágának okoztak gondokat, mert Románia új irányváltásával Franciaország és a kisanant politikájának egyaránt egyik legbiztosabb alapja rendült meg. A szovjet unió — írja a lap — nem nézheti közömbösen egy vele szövetséges állam eseményeit annál kevésbé, mert Besszarabiával kapcsolatban még alapvető kérdéseket kell rendezni a szovjet unió és Románia között.

Az új esztendő kimagasló eseménye: ZILAHY LAJOS „Urllány” című nagyszerű vígjátékának filmváltozata, a híres író első magyar filmvígjátéka:

EGY LÁNY ELINDUL

SZÖRENYI EVA, PÁGER, MEZEY MÁRIA, CSORTOS, GÓZON, RÓZSAHEGYI, VIZVÁRY MARISKA, BERKY L., MÁLY GERŐ

Bemutató ma 3, 5, 7, 9 órákor.

Vigszínház

Pénteki előadások: 5, 7, 9 órákor!

Egyre fokozódik Debrecenben és környékén a dermesztő hideg

Megfagyott nyulak és őzek a vadászterületeken - Egyelőre nincs kilátás a hideg enyhülésére

Szerdára virradó éjszaka megkezdődött Debrecenben a hideg kulminációja. Az éjszakai órákban huszonhat fokos hideget mutatott a hőmérő, reggel hat órákor pedig meghaladta a huszonnyolc fokot is. Januárban ilyen hideg csak 1929-ben volt, amikor minden elfagyott, kifagyott a letakart szőlőtöke, az elföldelt virágtövek, sőt a két-három éves élőfák is meghaltak a borzalmas hidegben. A szibériai időjárás - mint ismeretes - májusig tartott és egész Tiszántúlon olyan károkat okozott, amelyek évekig nyomorba döntötték az embereket. Úgy kezdődik most is, de remélhető, hogy nem fog úgy végződni.

Megfagyott állatok tömege az utcákon

Szerdán már a kora esti órákban beköszöntött a szörnyű hideg. Külföldi újságokban és külföldi meteorológusok szerint enyhe tél lesz az idén. A jelen helyzetnél jobban még soha nem cáfolt rá ezekre a jóslásokra az időjárás. Debrecen határában már nem is veszik tragikusan, ha megfagy valaki, ha a nagy hidegben elhullanak az állatok. Lovak, szarvasmarhák, kutyák, macskák egész tömege hever a fagyott, havas úton. A nyulak bejárnak a városba, ahol melegebbet éreznek és megfagnak a városi utakon.

Cipő helyett jégvirág

A város belső területén szintén nagyon érezhető a szigorú téli hideg hatása. Az üzletek kirakatai reggeltől estig fagyrozsákkal ékeskednek. Aki meg akarná nézni a cipőkereskedő kirakatát, az üvegen keresztül nem lát egyebet, csak jégvirágokat. Pedig nem is virágkereskedés!...

A tisztviselőnek, aki kötelességét teljesíti, amikor hivatalába megy, csaknem lefagy az orra. Bent az irodában kibírhatatlan a hideg. Ki van adva az előre megállapított tűzelőanyag mennyiség, amelynél többet nem lehet eltűzteni. Ez a mennyiség ma is annyi, amennyi a nyolcfokos hideg idejében volt. Es mit szóljon a magántisztviselő, aki túlórákat dolgozik és éjjel után megy haza, mert különben vége az állásának? Megy éjjel után, nyeli a hideget, csúszik a síkos úton, vágja a szél, de haza kell mennie, mert máskülönben megfagy a nyílt utcán...

Egy hatásos tragédiája

Debrecenben szibériai hideg uralkodik. Az egész Európában nincs olyan alacsonyan a barométer, mint éppen Magyarországon, speciálisan a Tiszántúlon. Lovas szerkeléssel rendszeres időben hús perc

alatt megteszik az útát egyik tanyától a másikig, most három óra is kevés ehhez. Az egyik gazdálkodó, aki lóháton ment hazafelé és közben a lóva elcsúszott s kitérte a lábát, kénytelen volt agyonlőni a szerencsétlen állatot. Gyalog folytatta az útját hazafelé és mire hazaért, ő maga is csaknem halálra fagyott. Bagamér mellett, a Nyulatag nevű szőlőben halálra fagyott egy öreg csász. Mikor rátaláltak a holttestére, már esontta volt fagyva.

Mi van a külföldön

Erdekes, hogy ugyanakkor, amikor Magyarországon, főleg a Tiszántúlon ilyen szibériai hideg uralkodik, a Meteorológiai Intézet külföldi jelentései szerint más országokban vagy pluszt, vagy túrhető hideget mutat a hőmérő. A legújabb jelentések szerint Londonban szerdán reggel +2 fokot mértek! Párisban -5, Rómában -5. Olaszország belsejében átlag -10 fok volt a hideg. Magyarországon a

hideg-rekordot még nem értük el, mert 1929 februárjában mérték Budapest a legnagyobb hideget. A talajmenti hőmérséklet ekkor a magyar fővárosban -23 fok volt a tegnapi -20 fokkal szemben. Az Alföldön azonban, mint fentebb is említettük, sokkal nagyobb a hideg, mint a fővárosban.

A járhatatlan utak

Hozzájárul még az erős fagyhoz a helyenként előforduló havazás és hófúvás. Ezek miatt egyes helyeken az utak is teljesen járhatatlannak váltak.

Hóláné vitele mindenüvé, a hegyekbe pedig hólapát is szükséges.

Várható időjárás csütörtökre: az ország nyugati felében, különösen pedig a hegyeken a nagy hideg kissé mérséklődni fog, az ország keleti felében azonban változatlanul tovább tart. Kisebb havazások több helyen lesznek, főleg nyugaton és északon.

Rémhírek az oláhországi zsidók meneküléséről

Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, hogy az oláh megszállott területről tömegesen szöktek át a zsidók. Többen tudni vélték arról, hogy Biharkeresztes határállomásnál ötös-hatos csoportokban szöktek át a határon, akik a Goga-kormánytól félték. A híresztelések szerint ezeket a zsidókat a debreceni rendőrségre vitték és megindították ellenük az eljárást.

A debreceni rendőrségen érdeklődtünk az ügy állása felől és azt a határozott választ kaptuk, hogy sem Biharkeresztesnél, sem más határállomáson nem szöktek át zsidók Magyarországra és erre nem is kerül sor. Abban az esetben, ha mégis sikerülne a zsidóknak tömegesen átjutni a határon, a magyar hatóságok azonnal megteszik a szükséges intézkedéseket.

Erdély magyarsága tömör egységben, elszántan áll a Magyar Párt mögött

Megrázó szót az erdélyi magyarsághoz

Kolozsvár, január 5. Gróf Bethlen György, az Országos Magyar Párt elnöke a következő megrázó szót intézte a Romániában élő magyarsághoz:

— A törvényhozási választások lezajlottak és elérkezett az ideje, hogy azok eredményeit mi is számba vegyük. A magyarság büszke lehet rá, hogy ezt az újabb erőpróbát kiállotta. A magyarság magatartásával fényesen megcáfolta azt az állítást, hogy nem ismeri fel az idők súlyát, hogy nem eléggé fe-

gyelmezett és hogy nem tart össze népképviselői szervével, a Magyar Párttal. Bebizonyította, hogy tömör egységben és elszántan áll a Magyar Párt mögött és még a leg-súlyosabb áldozatoktól sem riad vissza; küzd sorsának javulásáért s azért, hogy ősi nemzetiségét megtartva mindenkivel testvéri békében és mint egyenjogú polgár élhessen az országban. A választási küzdelem nehéz volt és e siker még fényesebb lett volna, ha számos megyében nem sértették volna meg a

törvényeket, de megtörtént még az is, hogy a választás eredményének meghamisítása végett hűséges magyarjaink közül sokakat megfenyegettek, súlyos sérüléseket okoztak nekik, sőt még emberélet is esett áldozatul.

Vajha a magyarság túlnyomó többségének példája, hősi viselkedése megszegyenitene a legsúlyosabb bűnök elkövetőit és arra indítaná őket, hogy tudatára ébredjenek árulásuknak s törekedjenek jóvátenni cselekedetüket és azután fokozottabban igyekezzenek megérdemelni a testvéri megbocsátást. A szörnyű megpróbáltatások nem ok nélküliek.

A történelem megtanít arra, hogy nagy eszméket nem lehet áldozatok nélkül szolgálni és győzelemre vinni. Nem tudhatjuk, mit hoz a közeljövő: sorsunk javulásáért, vagy pedig még az eddiginél is súlyosabb megpróbáltatásokat.

Azt sem tudhatjuk, vajjon a magyarság megválasztott törvényhozóinak lesz-e alkalmuk arra, hogy kötelességüket teljesítsék, azonban bármilyen történjék, nem hiábavaló az eredmény, amire büszkén hivatkozhatunk most és ezután is.

Igérem, hogy mi, a megválasztottak még fokozottabban áldozathozattal küzdünk és igyekszünk viszonzni az irányunkban megnyilvánult egyöntetű bizalmat és támogatást. El nem csüggedve, sőt megerősödve és küzdelmünk sikerébe vetett megingathatatlan bizalom érzésével a legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálával eltelve köszöntöm az újév kezdetén nemzetű magyar testvéreimet.

Korunk történetének egy darabja.

HANS HABE:

Hárman a határon át.

P 3-60

Kapható kiadóhivatalunkban.

Csillagászati számok az Egyesült Államok költségvetésében

London, január 5. Mint Washingtonból jelentik, Roosevelt elnök a törvényhozáshoz intézett üzenetében közli, hogy az 1939. pénzügyi év összes kiadásai 6869 millió dollárra (559 millióval kevesebb, mint 1938-ban), az összes jövedelmeket pedig 5919 millió dollárra (401 millióval kevesebb, mint 1938-ban) irányozták elő. Tehát az 1939. pénzügyi év 950 millió dollár hiánnyal fog zárulni. Az államadósság 1939 június 30-án el fogja érni a 38.528 millió dollárt. Az 1938. pénzügyi év összkidadásait az elnök üzenetében 7 milliárd 614 millió 858 dollárra becsüli. Az adósság csökkentésére fordítanak 206 millió 215 ezer 700 dollárt. Ezzel együtt az 1938. pénzügyi év valószínűleg 1 milliárd 88 millió 129.600 dollár hiánnyal fog zárulni.

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Ma 3, 5, 7, 9 órákor először, holnap 5, 7, 9 órákor
Csak felnőtteknek

a francia filmgyártás új nagyszerű alkotása, Páris idei legnagyobb sikere

„FÉRFISORS”

(Marchand d'Amour)

Fősz.: JEAN GALLAND, FRANCIS ROSAY és ROSINE DEREAN.
FOX világhíradó!

A Z A P O L L Ó B A N

Csütörtökön: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órákor e l ő s z ö r
Eddie Cantor

utólérhetetlen humoru, pazar kiállítású látványos bohózata:

A MODERN ALI BABA

a régi és az új világ kacagtató karikatúrája.

Többi szereplők: June Lang, Virginia Field, Louise Hovick stb.
FOX VILÁGHÍRADÓ!

A film pénteki előadásai: délután fél 5, fél 7 és fél 9 órákor!

A választójogi törvényjavaslat kiegészítése

Kik választók és kik választhatók az új javaslat alapján — Kivételek a hatévi helybenlakás alól — A kizáró okok

Annakidején már ismertettük a titkos választójogról szóló törvényjavaslatot hiteles formában. A javaslat december 30-án került a képviselőház történelmi ülésén az országgyűlés elé. A belpolitikai érdeklődés középpontjában azóta is ez a javaslat áll és a legtöbb szó a választói jogosultságról, valamint a választhatóságról esik.

Az aktív és passzív választójogi ügye foglalkoztatja elsősorban a politikai pártokat és a közvéleményt.

Ezekben a kérdésekben azonban még meglehetősen homályosság van. A hatalmas, ötvenhét nyomtatott oldal kitévő törvényjavaslatot a napilapok természetesen csak kivonatolva ismertethették s így

a közvélemény széles rétegei nincsenek tisztában azzal, hogy az új törvényjavaslat értelmében kiket illet az aktív és passzív választói jog?

A KORHATÁR ÉS A VÁLASZTÓJOG

Most módunkban van ezeket az adatokat részletesen és teljes pontossággal ismertetni.

A választói jogosultságról a törvényjavaslat második része intézkedik, a 20—28-ik szakaszokban. A jogosultság alapfeltétele férfiaknál a 26 éves korhatár, hat évi helybenlakás és az, hogy tíz év óta magyar állampolgár legyen.

Értelmi cenzusként a törvényjavaslat az elemi iskola hatodik osztályának elvégzését állapítja meg, de ezen túlmenően is választójogot biztosít azoknak, akik hat elemi iskolát nem végeztek, de írni-olvasni tudnak, családfenntartók és a világháborúban vitézségi érmet szereztek, vagy altisztí rendfokozatot értek el, vagy a Károly-csapatereszt tulajdonosai, vagy önálló iparosok, kereskedők, vagy földművesek és saiat maguknak, illetve feleségüknek legalább hatvan aranykorona kataszteri tiszta jövedelmű birtokuk van, — végül, ha gazdasági eselődék és hat év óta ugyanannál a munkaadónál vannak alkalmazva.

A hat évi helybenlakás alól is kivétel tesz a törvényjavaslat és megállapítja, hogy

hármily rövid ideig tartó helybenlakás elegendő annak, aki az országgyűlés képviselőházának vagy felsőházának tagja, az államnak, törvényhatóságnak, — közzintézetnek, közüzemnek, bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetnek alkalmazottja, illetve nyugdíjasa. — továbbá annak is, aki középiskolát végzett s állandó lakása vagy foglalkozása van.

KIZÁRÓ OKOK

Rendkívül érdekesek a választójogból kizáró okok.

A törvényjavaslat szerint ki van zárva a választójogból az, aki gondnokság, esőd, vagy kényszerregezés alatt áll, aki elmebeteg, aki közjótékonyaságból, vagy közsegélyből él.

Ki van zárva továbbá a választójogból az, akit

- büntett miatt polgári, vagy katonai bíróság jogerősen elítélt, a büntetés kitöltésétől számított tízenöt évig. Amíg azonban a büntett miatt való elítélés minden körülmények között kizáró ok,
- a vétségért való elítélés csak a törvényben taxative felsorolt esetekben eredményezi a választójogból való kizárás.

Eszerint ki van zárva a választójogból az, akit

- nyereségvágyból elkövetett vétség miatt ítélték el, a továbbiakban pedig kizáró ok, ha az elítélés az alábbi törvények egyes rendelkezéseibe ütköző vétségéért történt.

Ezek a vétségek:

- Az 1878. évi 5-ik törvények 154-ik paragrafusa:
- a lázadó csoportban való részvétel,
- a 156-ik paragrafus:
- a lázadás előidézésére létrejött szövetkezés,
- a 158-ik paragrafus:
- a lázadásra való felhívás.

Az 1913. évi 34-ik törvények 3-ik szakasza:

- a királyság intézménye elleni izgatás és lázítás.

Az 1913. évi 21-ik törvények:

- a közveszélyes munkakerülés.

Az 1914. évi 40-ik törvények 4-ik paragrafusa:

- hatósági közeg hivatásának gyakorlását akadályozó csoportosulás.

Az 1914. évi 41-ik törvények 3-ik paragrafusának 1. pontja sajtó útján elkövetett rágalmozás.

Végül az 1921. évi 3-ik törvények:

- az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről.

Ily esetekben a választójogból való kizárás

- a büntett kitöltésétől, vagy elévülésétől számított öt évig van érvényben.

További kizáró okok: a politikai jogoktól való felfüggesztés, továbbá az, ha valakire a bíróság kétségtelenül megállapítja, hogy háború idején az ellenséghez pártolt s azt kénkedéssel, vagy másnemű szolgáltatással támogatta.

Mindezeknek a kizáró okoknak nagy jelentőségük van a választójog szempontjából is.

KI VÁLASZTHATÓ KÉPVISELŐNEK

Arról, hogy ki választható képviselőnek, a törvényjavaslat harmadik részének 51—53. szakaszai intézkednek.

A passzív választójog első alapfeltétele az, hogy valakinek választójoga legyen.

Aki tehát a választói jogosultságból ki van zárva, az természetesen nem is választható.

Második alapfeltétel a 30 éves korhatár. A továbbiakban pedig e két alapfeltétel esetén a törvényjavaslat

a passzív választójogot annak adja meg, aki

- az országgyűlésnek, bármelyik törvényhatósági bizottságnak, vagy községi képviselőtestületnek tagja,

vagy a választást megelőző tíz éven belül tagja volt;

aki egyetemet, vagy főiskolát végzett és élethivatásszerű állandó foglalkozása van;

aki nem végzett magasabb iskolát de élethivatásszerű állandó foglalkozását legalább tíz év óta gyakorolja.

AKI NEM VÁLASZTHATÓ KÉPVISELŐVÉ

A fenti feltételek esetén sem választható országgyűlési képviselővé az:

akiről az összeférhetlenségi törvény alapján megállapították, hogy

a magyar hazához, vagy nemzetéhez tartozó köteles hűség ellen vétett,

az állam törvényeinek megváltoztatására nem törvényes eszközökkel törekedett, végül, ha képviselői működésében a képviselőházon kívül álló tényezőtől utasítást fogadott el;

aki a tanácsköztársaság forradalmi kormányzótanácsának tagja, helvettese, a forradalmi törvényes elnöke, tagja vagy politikai megbízott volt;

akit büntett miatt jogerősen el-

ítéltek; (a szigorítás szemben az aktív választójoggal az, hogy a büntett miatt való elítélés ott csak

tízévenöt évig, míg a passzív választójognál végérvényes kizáró okok:

akit az aktív választójognál már felsorolt vétségek miatt jogerősen elítéltek, tíz évig; (itt ismét szigorítás, hogy az aktív választójognál az elítélés csak öt évre függeszt fel a jogosultságot;)

akit az összeférhetlenségi törvény értelmében

kizárás miatt összeférhetlenségnek nyilvánítottak;

végül a volt községi elnöki alkalmazott, akit fegyelmi ítélettel jogerősen hivatalvesztésre ítélték.

Korlátozza a törvényjavaslat a passzív választójogot főispánoknál, főpolgármesternél, kormánybiztosnál, alispánnál, pénzügyigazgatónál, szolgabíráknál, gazdasági felügyelőknél, törvényszéki és kir. járáshíráknál, kimondva, hogy nem választható abban a kerületben, melyekre működési körül kiterjed.

Ezekben szabályozza a törvényjavaslat az aktív és passzív választói jogot s e részletes tájékoztatás bizonyára sok homályosságot és félreértést fog eloszlatni.

Pokolgép robbant Párisban

Páris, január 5. A Gare de Lyon poggyásztárában ma délelőtt robbanás történt. Az eddigi megállapítások szerint a robbanást pokolgép okozta, amely egy ismeretlen utas által elhelyezett poggyászban rejtett. A robbanás következtében tíz

támadt, de a lángokat hamarosan eloltották. A poggyász maradványait gondosan megvizsgálják a városi laboratóriumban. A rendőrség keresi azt az embert, aki a poggyászt hozta.

Kézrekerültek a Testnevelési Főiskola kasszafurói

Az egyik betörő becsapta a társát

Megírtuk, hogy a múlt esztendő végén betörők jártak a Testnevelési Főiskola Csöri-út 13. szám alatt lévő épületében.

A betörők a magasföldszinten lévő igazgatói irodába hatoltak be, ott három helyen megírták a pénztárszekerényt és az abban lévő 16.500 pengőt magukkal vitték. A helyszínrre kiszállt detektívek több ujjlenyomatot találtak a felnyitott páncélszekrény ajtaján. A talált ujjlenyomatok alapján megállapították az egyik tettes kilétét is. Juhász István 24 éves közműveség, többszörösen büntetett betörő ujjlenyomatát ismerték fel a Testnevelési Főiskolában látrahagyott „névjegyen”.

A detektívek kutatni kezdtek Juhász után, de a fővárosban nem találták meg. Kérőzlevelet bocsátottak ki ellene és azt megküldték az összes vidéki hatóságoknak.

Pár nappal ezelőtt a kápolnásnyéki esendőrőrs értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy ott egy leányismerősen elfogták a körözött betörőt. Felhozták Budapestre és itt a főkapitányságon vallatásra fogták. Juhász, akitnél megmotozásakor 4700 pengőt találtak, bevallotta a kasszafurást. Elmondta, hogy Kiss Ferenc rovtmultu gyárimunkással együtt követte el a nagy betörést. Ő az utcan vigyázott, Kiss az egyik utcán ablakot benyomta és azon keresztül jutott be az irodába.

Mint utólag kiderült, Kiss becsapta társát, mert azt mondta, hogy a pénztárban 10.200 pengőt talált és így Juhász csak 5100 pengőt kapott. Juhász 400 pengőt elmulasztott, egy autót bérelt és azzal először Budapesten járta sorra a vendéglőket, nákkal mulatozott, majd amikor megunt a pesti szórakozást, autójával lement Kápolnásnyékre egy régi leányismerősehez.

Az természetesen nem tudta, hogy Juhász honnan szerezte a pénzt. Azt mondta a leánynak, hogy a nagynénje meghalt és attól örökölt pár száz pengőt. Juhász vallomása alapján előállították a rendőrségre Kiss Ferencet is, akitől azonban a házkutatás során sem találtak egy fillért sem. Kiss Ferenc nem akarja megmondani, hogy hová tette a pénzt, össze-vissza hazudik és mindent Juhászra akar fogni. Úgy állítja be a dolgot, mintha Juhász lett volna az értelmi szerző és neki lett volna az a szerepe, hogy az utcán vigyázzon a betörés alatt.

Szembesítették is a két rovtmultu betörőt és Juhász szemébe mondta Kiss Ferencnek, hogy ő nyitotta fel a kasszát. Kiss Ferenc ennek dacára is tagad.

BéROUTÓ helybeli és vidéki utakra minden időben

legolcsóbban rendelhet **Szikszay**

béROUTÓ fuvarozótól

Központi garázs

Piac-utca 60.

Telefon: éjjel, nappal 12-45.

Városban óránként 3 pengő.

Legmodernebb csukott kocsik.

Megbízható vezetők.

Betörők garázdálkodnak a Csapó-utcán

Az utóbbi időben mindgyakrabban követnek el betöréseket a Csapó-utcán. Legutóbb az Izsák-féle festékkereskedésbe törtek be, ahol már háromszor jártak betörők. Kedden éjszaka a Csapó-utca 19. számú ház udvarán jelentek meg a betörők, akik a pince ablakának benyomása után behatoltak Angyal Ferenc vendéglőjébe. A vendéglőben a készpénztárban 20 pengő készpénzt találtak a betörők, amelyet magukhoz vettek, majd horozgattak s utána egy üveg likőrt vettek magukhoz és eltávoztak.

A betörést Angyal Ferenc korezmáros csak reggel a nyitáskor fedezte fel, aki azonnal felsietett a

rendőrség központi ügyeletére, ahol ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést. A rendőrségről detektívek mentek ki a helyszínre és megindították a nyomozást. A detektívek a nyomozás során megállapították, hogy a betörést csak olyan egyén követhette el, aki a környezettel teljesen ismerős volt.

Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy a betörő tisztában volt azzal, hogy a pincéből fel lehet jutni a vendéglő helyiségébe. A helyszínen talált nyomok alapján minden remény meg van arra, hogy a veszedelmes betörőt, vagy betörőket rövidesen sikerül kézrekeríteni.

Ülévi leitatás után meghalt egy 70 éves bőszőrményi gazdálkodó

K. Tóth Sándor hajdúböszörményi gazdálkodó újév második napján betért az egyik korcsmába, ahol fiatal ismerősökkel találkozott. A hetven éves gazda szívesen vett részt a legények mulatságában, sőt egymásután itta az eléje tett italkat. Hatalmas mennyiségű bort és pálinkát fogyasztott el az öreg ember, majd amikor már nem bírta az italt, hazafelé készülődött. Útköz-

ben érte utól a halál. Az utcán összeesett és mire az orvos előjött, már meg is halt. Megállapították, hogy halálát szívbénulás okozta, amit valószínűleg az erős italozás idézett elő. A debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt, minthogy a halálessel kapcsolatban a nyomozás adatai szerint senkit sem terhel bűnvádi felelősség.

Hetekig lopkodta szolgálatadóját egy bejárónő, akit két hónapra ítél a törvényszék

Tóth Istvánné debreceni bejárónőt lopás miatt fogta el a rendőrség. Tóthné néhány hétig volt szolgálatban és ez idő alatt naponta lopkodta a szolgálatadóját. A fehérneműk és ágyneműk egész tömegét zsákmányolta el titokban, majd kezeket oldott és otthagya a munkahelyét. A feljelentés alapján csakhamar letartóztatta a rendőrség és a gyorsított eljárás alapján tegnap

tárgyalta az ügyet a debreceni törvényszéken dr. Jóna Kálmán egyesbíró. A tárgyaláson Tóthné, akiről kiderült, hogy már nagyon sokszor volt büntetve lopások miatt, beismerő vallomást tett. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után Tóth Istvánnét lopás vétsége miatt jogerősen két hónapi fogságbüntetésre ítélte.

Szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró a püspökladányi véres bál szurkálóját

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a halálosvégű verekedésről, amely újév első napján történt Püspökladányban. Egy báli mulatozás alkalmával az izgága természetéről ismert Egri Albert összeszólalkozott az egyik legénnyel, akit meg is pofozott. Erre Keserű Antal kérdőre vonta Egri. Egri ezután Keserűnek támadt és a kését is előrántotta. Keserű igyekezett védekezni s amikor látta, hogy a részeg legény mindinkább fenyegetőbben viselkedik, ő maga is előrántotta a kését és azzal kezdett csapkodni. Eközben Egri

Albertet a hasán és térdhajlásán találta el a kés. A szúrás olyan veszélyes volt, hogy Egri még aznap be szállították a debreceni klinikára, de már itt sem tudtak rajta segíteni s a szerencsétlen ember, miután négy órával túlélte a szúrást, a klinika kapujában halt meg a mentőkocsiban.

Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és megindította a vizsgálatot. Keserűt a csendőrség természetesen őrizetbe vette és kedden délután bekísérte a debreceni ügyészség fogházába. Dr. Vass An-

D. K. W. és B. N. W. körzetképviselő
Nagy javító műhely

Szoboszlai István
Széchenyi-u. 24. Telefon: 10-80.

tal vizsgálóbírósegéd tegnap délelőtt hallgatta ki részletesen Keserű Antalt, aki a kihallgatás során is beismerő vallomást tett s védekezésül azt hozta fel, hogy önvédelem-

ből használta a kését. A kihallgatás után a vizsgálóbíró Keserű Antalt szabadlábra helyezte, de a bűnvádi eljárás ellene továbbra is folyamatban van.

Január 16-án kezdődik a Remete Antal-napi vásár

Az 1938. évi Remete Antal-napi vásár alkalmával az ipari és a kereskedelmi kirakodóvásár január hó 16., 17. és 18-án lesz.

A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogositványukkal és az előző vásárhelyfoglalási engedéllyükkel az alulírott hatóságnál (Kosztuth-u. 20. fldsz. 28. szoba) 1938. január hó 10., 11. és 12-én jelentkezzenek d. e. 10-től 2 óráig, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható.

A vidéki iparosok és kereskedők pedig január hó 13., 14. és 15-én jelentkezhetnek ugyanott.

Az országos vásár új területi beosztása a 48.348/1936. VI. számú polgármesteri határozat rendelkezései figyelembevételével lesz eszközölve. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313-16401/1903. bkgy. számú szabályrende-

let 5. és 11. §§. alapján a vásári rend fenntartása érdekében a fentírt napon kezdődő kirakodóvásár alkalmával a helyfoglalás és a sátorverés kezdő időpontja január hó 15-én déli 12 órában állapított meg.

A jelzett időpont előtt árusítóhelyet elfoglalni és sátrat verni nem szabad. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.

Vágó József
tűzifa és szén
kereskedése a
Margitfürdőnél
a legolcsóbb napi árak.
Telefon: 10-24. Telefon: 10-24

Nagy érdeklődés előzi meg a honvédszenekar január 17-i hangversenyét

A kitűnő, egyesített honvédszenekar január 17-i hangversenye iránt, melyet a vegyesdandár tisztikara rendez, nemcsak Debrecenben, hanem a vidéki közelfekvő városok intelligens zenekedvelő közönségénél is szokatlan nagy érdeklődés nyilvánul meg. Érthető is, hiszen a kiváló együttes most egészen komoly klasszikus műsorról lép a közönség elé. A rendező gárdába a tisztikar hölgytagjai is bekapcsolódtak s így kétszeresen remélhető az est erkölcsi és anyagi sikere. Szükséges is, hiszen a tiszta jövődelem a Kormányzó né inségakciójára lesz fordítva s ezzel sok nyomorgó könnye lesz letörölve.

A műsoron Erkel: Hunyadi László nyitánya, Mendelssohn gyönyörű e-moll hegedűversenye (Buza Gábor hegedűművész), Mozart Es-dúr szimfóniája és Mándy Margit okleveles énekművésznővel az énekirodalom három remekbeszabott áriája: Mozart Figaró házassága operából a grófnő áriája, Puccini Bohéméletből Mimi áriája és a Pillangó kisasszony nagy áriája van felvéve.

A zenekarban a vonósok kiegészítésére a Máv. Filharmónikusok és a zeneiskola több hölgy- és férfitagja is résztvesz. A több, mint ötven tagú kitűnő együttes máris teljes művészi felkészültséggel tartja a próbákat s az a komoly munka, melyet Várhalmy Oszkár, az országosan ismert zseniális honvédkarmester végez, teljes garanciát nyújt a hangverseny művészi sikeréért. Várhalmy Oszkár több, mint tíz évig volt a pécsi filharmónikusok kitűnő dirigense és ezalatt nemcsak a klasszikus zene legértékesebb műveit mutatta be osztatlan sikerrel, hanem a magyar és kül-

földi szerzők és dirigensek egyöntetű véleménye szerint is olyan művészi színvonalon, amelyet csak a nagynevű dirigensek mondhatnak el magukról. Ez lesz különben az első debreceni zenei s karmesteri bemutatkozása is. Meg vagyunk győződve, hogy a pécsi ünnepi játékok nagyszerű dirigensének ez az első debreceni bemutatkozása is újabb elismerést fog hozni a szimpatikus művészeknek.

A jegyek iránt mindenütt nagy érdeklődés nyilvánul meg annyira, hogy azoknak egy része már elővételeben elkel. Előjegyzéseket a Bika portása elfogad.

Világszenzáció

a nemzetközi
fényképkiállítás!

5 világrész
33 államából
542 művész
672 remeke.

Déri múzeum: I 9-16.

Ünnepélyes megnyitás
vasárnap d. e. 11 órakor

Hajfestést — Gépondulálást

Modern nappali és estélyi frizuráit készíttesse

Ramlinger mesternél

SZENT ANNA-U. 10-12.

TELEFON: 15-37.

Elsorvadt az árnyékvilágból egy gyengeelméjű öreg leány

Tegnap reggel szomorú véget ért Hajdúböszörményben Kapusi Julianna ötven éves gyengeelméjű öreg leány. A nő már évek óta önmagával is meghasonlott életet élt és többször figyelmeztette a hozzátartozóit, hogy vigyázzanak rá, mert egy roham alkalmával könnyen öngyilkosságot követhet el. A rokonok a legnagyobb gonddal voltak a beteg öreg nő iránt, aki azonban állandóan sorvadt és a legutóbbi napokban már csak a csont és bőr mutatta, hogy valaha élőlény volt. Tegnapelőtt is lefeküdt, de már nem tudott felkelni. Az ágyban érte utól a halál. A lesorvadás következtében beállott szívgyengeség ölte meg.

Gépirás, másolás HURAY

Iparkamara, T. 17-93.

AZ IPARÜGYI MINISZTER IPARI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMAI

1. Lokomobil- és cséplőgépezési tanfolyam, 18 évet betöltött irni-olvadni tudók részére. Tartama 12 hét.
  2. Stabil kazánfűtő tanfolyam. Tartama 6 hét.
  3. Gyorsjárású motorkezelő tanfolyam. Tartama 6 hét.
  4. Villamos előkészítő tanfolyam. Tartama 8 hét.
  5. Gazdasági traktorkezelő tanfolyam. Tartama 3. hét. Kezdődik 1938 február hó 14.-én.
  6. Szabásztanfolyam női szabók részére. Tartama 4 hét. Kezdődik 1938 január 10.-én délután 4 órakor. A résztvevők erre az időre okvetlenül jelenjenek meg.
  7. Amerikai rendszerű szabásztanfolyam férfiszabók részére. Kezdődik 1938 január 10.-én, délután 4 órakor. A résztvevőket kérjük megjelenni.
  8. Villamosgépező-tanfolyam. Tartama 8 hét.
- Minden részletre nézve felvilágosítást ad a fa- és fémipari szakiskola igazgatósága. (Széchenyi-u. 58. sz.)

Dr. Iklódy Ferenc képkiallítása

Egy új festőművész mutatkozott be a debreceni közönségnek. Dr. Iklódy Ferenc festőművésznek újkor nyílt meg az első kiállítása a debreceni Ujságíró Klub helyiségeiben.

Iklódy Ferenc dr. a festőművészet minden ágából veszi témáit. Festményei között számos pusztai tájkép, csendélet, portré szerepel. Kedveli az élénk színeket, az erős kontúrokat. Ez talán kissé rovására írható, mert a túlságosan erős körvonalak és élénk színek miatt nem tökéletes képeinek a perspektívája. Technikája még kissé kez-

detleges, de későbbi keletű képeinél fejlődést mutat. Feltűnő, hogy különösen az égbolt színeit tanulmányozza, képei háttereinél nagy súlyt fektet arra, hogy az égbolt változatos és különleges legyen.

Festményei közül különösen a „Pusztai szél” című emelkedik ki alakjainak mozgékonyásával, kitűnően megválasztott színösszetételével. Portréi között legtekintélyesebb a „Pipázó paraszt.”

Dr. Iklódy Ferenc képkiallítása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Megtekintése díjtalan.

Debrecen időjárása 1937. decemberében

1937 utolsó hónapja, különösen első nagyobb felében igen enyhe és csapadékos dús időjárást hozott. A hőmérséklet havi középértéke 1.0 fok volt, ami a sokéves átlaggal szemben 1.3 fokos többletet jelent. Ez a hőfokosság azonban nem egységes időjárás nyomán alakult ki. December hónap hőmérséklete ugyanis az első kétharmadban, de főleg ebben is 1—16-ika között szokatlanul enyhe volt. Ebben az időszakban a nappali hőmérséklet igen magas, a 16 nap közül 13-on elérte vagy meghaladta az 5.5 napon a 10 fokot is. Ebben az időben az éjjeli lehűlések is mérsékeltek voltak. Fagy a 2. méter magasságú méterben csak 2-szer, de a talajmentén is mindössze 4-szer fordult csak elő. Az enyhe időjárásnak megfelelően

a hőmérséklet átlag értékei is 2—11-ig 3, 12—16-ig 5 fokkal mozgáltak a sokéves átlag felett. Az időjárás jellegének megváltozása 17-e után következett be. Az addigi enyhe levegőt szállító délkeleti légáramlást egyre hidegebb északi szelek váltják fel. 19. és 20.-án az eddigi esőt havazás váltja fel, a hőmérséklet meg egyre jobban sülved A nappali hőmérséklet 23.-ik óta a hó végéig állandóan a fagypont alatt maradt, éjszakánként meg a 10 fokot is megközelítette, s a hónap második felében egyetlen olyan nap sem volt, amikor ne süllyedne volna a hőmérséklet a fagypont alá. A hőmérséklet legmagasabbra 16-án emelkedett, csúcsértéke 13.3 fok volt ekkor, a legerősebb fagy viszont a hónap utolsó napján 31.-én

következett be — 11.3 fokkal. A talajmenti rétegben ugyanekkor — 15.1 fokot mértek.

A hőmérsékletre nagyon hasonlóan alakultak a csapadék viszonyok. A hónap enyhe részén úgyszólván mindennapos volt az eső, a hónap közepe felé a havaseső hó (1—20 között, mindössze 3 napon nem esett) míg az idő hidegre fordultával a csapadék is megszűnik, legfeljebb havazik 1—2 alkalommal. Debrecenben 17 csapadékos napon összesen 53 mm. esett, 7 mm.-rel több a decemberi átlagnál. Illetve annak 115 százaléka. Az őszi vetésekre minden esetre kedvező körülmény volt, hogy a hidegebb idő beállta előtt leesett csapadék hó alakjában hullott a talaira és így az őszi vetést gyenge, néhány cm-es hótakaró védi az erősebb fagyok pusztítása ellen.

A december havi csapadék Debrecen és környékén is jelentékeny volt: Ohaterdő, Nagyhortobágyhalastó, Nagyhortobágy-Máta 52, — Püspökladány 49. Savóskúti erdő 46. Haláp erdő 44. mm.

Dr. Berényi Dénes egyetemi m. tanár.

Olcsó és jó szálloda

Pesten a Metropole, Rákóczi uton

150 kényelmes szoba 4 pengőtől, teljes penzióval 9 pengőtől. Az étteremben szegedi Farkas Józsa muzsikál, a tékerten délután este a Virány-jazz játszik a tánchoz. Hallgassa meg mindkét zenekart a rádió. Adjon barátainak találkozt, hívja meg őket vacsorára a

METROPOLE-bal

(C) A KIE. a karácsonyi ünnepek alatt szünetelt szabadegyetemi előadásait. f. hó 7.-én ismét megkezdik Piac-u. 36. alatti nagytermében, hol 7.-én este 7-kor Debreceni Tivadar tartja „Ipar és népművészetünk” című előadását. A látogatás ingyenes. Az érdeklődőket tisztelettel várjuk.

Ádámvolgyi prima tüzelőszén olcsó, mert saiat bányákból származik

Teljesen szagtalan, mindenféle kályhában kitűnően ég, salakmentesen

Rapható: GABANYI UTÓDA

LANG MIKLÓS szén- és tüzfatelepén, Csapó-u. 28. Telefon: 24 49.

A sorsdöntő filmriport

MAI TÖRTÉNET

Irta: vitéz Szegedi László

— Enged a fészkes fülemüle, de nem én. Idáig eljutottunk és most te vissza akarsz menni. Tán megijedtél a mumus-bácsitól?

— Ne hülyéskedj. Értsd meg, nekem nem szabad találkoznom a direktorokkal.

— Most már aztán igazán nem értem. Eppen az előbb hallottad a saját füleddel, hogy nincs a gyárban. Csak estére jön be. Gyere csak egészen nyugodtan.

Hatalmas terembe csöppentek bele. Mindentűt vakító világosság. A terem falai körben mindenütt, fel egészen a tetőig, csupa üvegből voltak. És borzasztó lármá. Kopácsolás, kiabálás, vezényszavak, motorzúgás.

— Most nincs felvétel — magyarázta Gyurka. — Látnád csak akkor. Olyan csend van itt, hogy a légy zümmögését is meg lehet hallani. Most éppen építenek. Egy török mecsetet raknak össze kulisszából a délutáni felvételhez.

Pista annyit nézelődött szerteszét, hogy belefájdult a nyaka.

— Aztán mondd csak, — fordult Gyurkához a végén, mikor már megúnta a nagy bémésködést —

micsoda szerepet szántál te nekem ebben a hatalmas méhkasban?

Gyurka nem felelt mindjárt. Ebben a pillanatban léptek ki az udvarra. Nem a kockakövesre, ahonnan bejöttek, egy másikra.

Óriási nagy udvar volt, tele fákkal és bokrokkal. Baloldalt két parasztházon dolgozott egy sereg munkás, jobbról három magas palma bólogatott, mögötte tevék legelésztek. Mint valami ezeregyéjszakai mese-illusztráció!

Hátul nagy, nyitott gépkocsi állott, tele mindenféle gépekkel és műszerekkel.

Ök balra mentek. Elhaladtak a parasztházak mellett és Pista csak akkor látta, hogy egyiknek sincs hátulja. Csak eleje, meg teteje. De az aztán tökéletes.

A kunyhók mögött három garázsféle épület állott. Gyurka arrafelé tartott.

Valahonnan előkerült egy kis rövidnadrágos alak. Készségesen eltolta a nagy ajtókat. Bent három hatalmas csukott kocsi terpeszkedett. Az egyik tetején háromlábú felvevőgép.

— A „Stella” filmgyár riportkocsijai, — mutatott Gyurka rájuk. Ezekkel csinálják a híradó-felvételeket.

— És én...

— Te pedig az operatőr mellett leszel egválore segéd. Ha tehetséged és kedved van, magasabbra is vihető.

Pista Klárira gondolt. Mit szól majd ehhez ő. Hogy mégis csak az apja gyárába vétele fel magát. A

multkor meg elutasította az ő ajánlatát. És milyen csúful elszaladt mellőle. Nem, ezt nem szabad elfogadnia.

— Köszönöm, Gyurikám, nagyon szépen köszönöm, hogy rám gondoltál, de nem... én nem jöhetek ide.

— Mit? Mért nem jöhetnél?

— Nézd, te nem ismered a körülményeket.

— Körülmény ide, körülmény oda, nem számít. Itt maradsz. Nem volt állásod, mindegy hová kerülés és hogyan. Még örülj, hogy ilyet kaptál.

— De Gyurikám...

— Semmit. Mindjárt bejön Frenkel, az operatőr, ő majd beavat a részletekbe. Szervusz.

Pista nagyot sóhajtott és tehetetlenül nézett utána.

— Hiába! — Leült az egyik autó lépcsőjére.

Körülnézett. Ez a hatalmas üzem, ez az óriási gyár, ez a sok minden, ez mind a Klári apjájé volna. Lehetetlen. Nem akart hinni a szemének.

Hogyan lehetséges az, hogy Klári minderről még sohasem beszélt neki.

Hirtelenében azt is elfelejtette, hogy még nem is ebédelt.

VIII.

Három óra felé alacsony, bozontos szemöldökű, göndörhajú úr lépett oda Pistához.

— Frenkel vagyok, — mondta eléggé barátságosan és Pista azonnal látta, hogy az operatőr úr

más templomban dicséri az Istent, mint ő.

De azért készségesen figyelt minden szavára.

Frenkel elmagyarázott mindent részletesen. A gépet nem is kell kurbliálni, villanymotor hajtja. Csak a szekrény oldalán kell megnyomni egy gombot és már megy is. A dohok mindig töltve vannak filmmel, hogy sürgős esetben haladéktalanul indulhassanak. A gép hátulján van egy kis kerek nyílás, ha azon benéz az ember, látja, hogy miről készült felvétel. Kis fogantyúval lehet kormányozni és beállítani a helyes irányba. Csak a megvilágítás és a lencse beállítása nehéz. De azt is lehet olvasni a gép oldalára szegezett táblázatról.

Pista mint kész operatőr lépett elő öt órakor a hangárból.

— Az ott a soffőr lakása — mutatott Frenkel oldalra. — A gépnek mindig készen kell lennie. Akár valami tüzelő- vagy mentőkocsinak. Egy operatőr és egy hangmérnök köteles mindig az autó közelében tartózkodni. Nem is értem, hol kérik az a Gruber.

— Na, itt is mindenki olyan másfajta vallású — gondolta magában Pista. — Gruber is az, biztosan.

— Isten vele, én most elmegyek egy kicsit, kedves fiatal öcsém, — szólott Frenkel. — Maga mindenestre maradjon a gép mellett. Ha valaki érdeklődne, mondja, hogy azonnal jöve. Úgysem lesz most semmi. Isten vele.

(Folytatjuk.)

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

Házasság: Wirtmann Mór magánhivatalnok Nyirábrány — Prétz Margit Szepességi-u. 47. Tokaji Sándor főtűzér Tüzérlaktanya — Tóth Margit Fazekas M.-u. 6. Barkó Márton gazdálkodó Bellegelő 41 — Bojtor Juliánna Bellegelő 445. — Medgyessy Gyula malomellenőr Simonyi-út 14 — Nagy Margit Kincseshegy-u. 27. Weisz Béla sütő mester Baross-u. 28 — Klein Friderika Külsővársztr. 8.

Szőnyegeket

függönyöket, ágyszerítőkét s b legolcsóbban vásárolhat **Horn Rezsőnél** Debrecen, Kossuth-u. 19

Születés: Nagy Lajos fm. Doberdó-u. 32. leány Katalin. Ehrenfeld Mór sütő s. Széchenyi-u. 50. leány Katalin. Csarnay Lajos fm. Hosszúpályi fiú Lajos. Rác János kisbérő Bellegelő 421. leány Erzsébet. Baán János kereskedő — Arany János-utca 56. fiú László. Arany Lajos fm. Vigkedvő Mihály-utca 15. leány Judit. Megyaszai János kocsis Ebes 21. fiú János. Nagy András gazdálkodó Gál-dűlő 6. leány Juliánna. Fedor László iskola altiszt Vigkedvő Mihály-u. 4. fiú László. Diószegi András asztalos s. Poprád-u. 4. fiú Imre. Benczedy Ferenc tanársegéd Dalmy T.-u. 18. fiú Ferenc. Rác Lajos fm. Haláp 161. fiú Lajos. Frisch József ékszerész Király-u. 5. fiú György. Tóth György fuvaros Vulkán-telep 7. leány Katalin.

Halálozás: Popovics János fm. g. kat. 71 éves Törv. sz. fogház. Antal Jenő OTL. tisztviselő ref. 61 éves Nyíl-u. 105. Adám István ref. 17 hónapos Hajdúsámsón.

Az állami gyermekmenhely és a városi árvaszék gyermekvédelmi osztálya által december hó 18. napján a gyermekmenhely kötelékébe tartozó gyermekek részére rendezett karácsonyfa-ünnepélyre a következő adományok folytak be: Fáy Istvánné 100 P. Debrecen sz. kir. város 100 P. Állami gyermekmenhely 80 P. Helyi érdekű vasút és Szociális Misszió Társulat 20—20 P. dr. Szily Tibor, Világítási Vállalat, Statusqo izr. hitközség 10—10 P. Kerégyártó István, Tichy Antal, Csomor Gyula 5—5 P. egy kisfiú 50 fillér, összesen 365.50 P. Természetbeni adományok érkeztek be a következő adakozóktól: Jónás Istvánné, Rex Sándorné, Polgári Lajosné, öz. Stadler Istvánné, Fodor Arminné, dr. Major Sándorné, Arnold Györgyné, Lautos Károlyné, dr. Ludán Lászlóné, Markovszky Vilma, Darabos Balászné, vitéz Csillik Györgyné, Vágó Lacika, Szentkúnyi Kálmánné, Beregi Istvánné, Toronyi Jánosné, Gyulánszky Vera, Öz. Jánosné, egy kisfiú, Kazinczy Gáborné, László Imréné, Babos Károlyné, Fáy Istvánné, Kincsek Magda, Szilágyi Lajosné, N. N. tészta és szaloncukor, továbbá Mező Ármintól fa, Balogh István-tól 700 drb. kalács, István gőzmalomtól 25 kgr. liszt, (amelyet a Kürthy cég eszelt be sütéményekre), a Kürthy cégtől 50 drb. sütémény és a gyermekmenhely egy feldíszített karácsonyfa. Az ünnepély megrendezése körül igen buzgó tevékenységet fejtett ki öz. Czenky Istvánné telepfelügyelő, míg a szereplő óvodás gyermekek betanításáért Komássy Ilona óvónőt illeti meg az elismerés. Úgy az adakozóknak, mint a rendezés körül munkálkodottaknak és a szereplőknek ezúton fejezi ki köszönetét a városi árvaszék gyermekvédelmi osztálya.

Katonaság, csendőrség, rendőrség keresi a gyilkos fegyencet

Miskolc, január 5. Részletesen beszámoltunk arról, hogy kedden este Miskolcon a katonai fogházban az egyik műhelyteremben Lukács István és Kálló Rudolf fegyenc hátulról baltával leütötte vitéz Kocsis Miklós őrmestert, majd a szerencsétlen áldozat zsebéből kivették a kulcsot és a hátsó ajtón megszöktek. A két gyilkos hatóságok elfogására a nyomozó hatóságok minden intézkedést megtettek. Sorra felkeresették azokat a helyeket, ahol gyanítani lehetett, hogy a két elvetemült gyilkos menekült. A nyomozás során azt is megállapították, hogy mind Kálló Rudolf cigánylegény, mind Lukács István már többször keverték össze a nyomozó hatóságokkal.

óra múlva fedezték fel és így a gyilkosok igen sok időt nyertek a szökésre. A darócruhában azonban nem igen mehettek messzire s így valahol még most is a környéken bujkálnak. A miskolci csendőrség, rendőrség és a katonaság az egész város határát lezárta és ebből a gyűrűből a két gonosztévő nem tud kiszabadulni. A nyomozó hatóságokban az a gyanú merült fel, hogy a gyilkosok valamelyik cinkosuknál bujtak meg s ezért most mindazoknak lakását felkutatják, akik a katonai fogházban hosszabb-rövidebb időt töltöttek s Kállóval és Lukácsal jó barátságban éltek. Ertesztésünk szerint a két gonosztévő nem tudott átszökni a határon és elfogásuk már csak órák kérdése.

A kecskeméti kalapácsos gyilkos a bírái előtt

Kecskemét, január 5. Két évvel ezelőtt Kecskeméten, a sétatéri kioszk hátsó terrasán agyonverték Kreyczinger Károly fagyaltkészítőt. Mellette feküdt kisebb fejszerűléssel Brédl Károly kisegítőmunkás. Páthy Sándor tanácselnök szerdán délelőtt 9 órakor zsúfolt teremben nyitotta meg a tárgyalást. A személyi adatok felvétele után felolvasták a vádiratot, amely megállapítja, hogy Boros Farkas Lajos Brédl-lel összebeszélve, előre megfontolt szándékkal kalapácsal agyonverte Kreyczingert és a nála talált 500 pengőt elvitte. A vádirat szerint a gyilkosságot látta Faragó Gyula is, Tóth Juliánna pedig kapott a rabolt pénzből. Kreyczinger fagyaltkészítőnek társa volt Boros Farkas Lajos s mellettük, mint kisegítőmunkás dolgozott Brédl Boros Farkas Lajos vadházasságban élt Tóth Juliánnal.

val. Kreyczinger és Boros Farkas Lajos közt elmérgesedett a viszony, részben azért, mert Boros Farkas féltékeny volt Kreyczingerre, részben pedig, mert elszámolási zavarok voltak közöttük. Boros Farkas óvatosan közeledett a kioszk hátsó terrasza felé, ahol ekkor már az előzetes megbeszélés szerint Brédl várt rája. Brédl a terrasról intett Boros Farkasnak, hogy várjon, mert Kreyczinger még nem aludt el. Pár perc múlva Boros Farkas felment a hátsó terrasra, kalapácsal szétverte Kreyczinger fejét, majd pár kalapácsütést mért Brédlre is. Ezután magához vette Kreyczinger pénztárcáját. Közben előjött Faragó Gyula vendéglős is, aki látta a gyilkosságot. A bűnyűben valószínűleg pénteken kerül sor ítéletre.

Január 14-én lesz a Jogász-estély

Debrecen joghallgatói immár hagyományossá váló helyben és időben — január 14-én, pénteken este fél 10 órai kezdettel rendezik a farsang első szezonnyitó Jogász-estélyüket az Arany Bika-szálló füveg-és pirostermeiben. Az estély minden tekintetben méltó utódjának ígérkezik az eddigi előkelő és jóhangulatú Jogász-estélyeknek, sőt mint az idei hosszú farsang első nagyszabású mulatságát, még finyesebb keretek között igyekszik megrendezni a rendezőség. A meghívók szétküldése már megkezdődött és 7-én megnyílik a bálroda is, amely a Bika-szálló halljában este 6—7-ig áll az érdeklődők rendelkezésére. Itt lehet meghívó- és asztaligényléseket eszközölni. Különösen az asztaligénylésre hívja fel a rendezőség a meghívottak figyelmét, mert a piros teremben elhelyezett asztalokat csak külön előzetes igénylés alapján jegyzi elő és tartja fenn a rendezőség. (O)

Római katolikus istentiszteletek
Vízkeresztkor. Rendes szentmiseregend 6, 7, 8, 9 órakor. Féltilkor nagymisét tart Lindenberger János ap. korm., szentbeszédet mond dr. Hanzély Lajos szentszéki tanácsos. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. Kertési kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil kegyes tanár, Homokkertben dr. Rásovsky Kálmán kegyesrendi tanár, Nyilastelepen Kiss László segédlelkész, Augustus szanatóriumban Horváth István kegy. tan., Hajdúsámsón Novák Gyula s.-lelkész, Józsan dr. Szabó István s.-lelkész.

Renoválni kell a newyorki Szabadság-szobrot. Newyorkból jelentik az újvilág szimbólumává vált newyorki Szabadság-szobor a pusztító viharok következtében olyan rossz állapotba került, hogy a szobor megtisztítása és renoválása most már nem halasztható tovább. Már a legközelebbi napokban hozzákezdnek a csinosítási és a javítási munkálatokhoz de csak tavaszra remélhető a szobor restaurálása. Kicsérőlik az óriási szobor belsejében a villanykábeleket is, amelyek fényt szolgáltatnak a szabadság géniusznak kezében lobogó fákllya részére. A munkálatokat úgy végzik, hogy most már a Szabadság-szobor a legnagyobb óceáni viharokkal is dacolhat. A munkálatok 150.000 dollárba fognak kerülni.

Halálraítéltek 2500 bőlényt. Ottavából jelentik: Bár a kanadai kormány szigorú törvénnyel védi a megmaradt bőlényeket, most mégis egyszerre 2500 bőlényt ítélték halálra. Az óriási havazás miatt a szerencsétlen állatok nem tudnak élelemhez jutni, s ezért pusztítják el, mert éhhalál várna rájuk. A kanadai kormány mindent elkövet az amúgy is kiveszőfélben levő bőlények megmentésére, azonban a rendelkezésre álló eszközökkel nem lehetne valamennyi bőlényt megmenteni. A 2500 bőlény, amelyet most halálra ítélték, Kanada egyik szinte megközelíthetetlen részében él, ahova lehetetlen lenne megfelelő mennyiségű takarmányt szállítani. Lehetségesnek tartják, hogy nem is jelentkeznek majd vadászok a 2500 bőlény leterítésére, így a hatóságok szerződtették Kanada leghíresebb bőlényvadászt, Sam Purcellt, a bőlényvadászok elvégzésére. Amennyiben nem jelentkezik rajta kívül más vadász, Purcellnak naponként 60 bőlényt kell majd leterítenie.

MAVAUT Autobusmenetrend MAVAUT

Érvényes 1937 október 3 -tól 1938 május 14-ig.

Debrecen—Miskolc

7:05	15:00	Debrecen	↑	10:00	—
9:00	17:40	Hajdúnánás	↑	7:25	18:55
10:55	—	Miskolc	↓	—	—
—	—	Lillafüred	↓	—	—

Menetjegy Miskolcra 7.50 P. Lillafüredre 8.70 P.
Menetértijegy " 12.50 P. " 14.— P.

Debrecen—Békéscsaba

14:10	—	Debrecen	↑	9:55	—
15:18	—	Püspökladány	↑	8:42	—
16:29	—	Szeghalom	↑	7:34	—
18:00	—	Békéscsaba	↓	6:00	—

Menetjegy Szeghalomra 4.70 P. Békéscsabára 7.50 P.
Menetértijegy " 8.50 P. " 13.— P.

Debrecen—Kisújszállás

14:10	—	Debrecen	↑	9:55	14:10
15:21	18:15	Püspökladány	↑	8:41	8:42
15:52	19:43	Karcag	↑	8:14	—
16:20	20:12	Kisújszállás	↓	7:45	—
—	20:40	—	↓	6:20	—

Menetjegy Karcagra 2.90 P. Kisújszállásra 3.80 P.
Menetértijegy " 5.— P. " 6.50 P.

Debrecen—Hajdúszoboszló

14:10	18:15	Debrecen	↑	9:55	14:10
14:38	18:46	Hajdúszoboszló	↓	9:25	13:38

Menetjegy 1.40 P. Menetértijegy 2.— P.

A debreceni adatok az Arany Bika előtti megállóhelyre vonatkoznak.
JELMAGYARÁZAT:
× = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap esztekedik.

**KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK
MEG ÉS NEM ADUNK VISSZA.**

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban még változatlanul tart a száraz és hideg idő. A hőmérséklet ma az ország legnagyobb részében a déli órákban sem érte el a -10 fokot és csupán kevés helyen emelkedett föléje.

PROGNÓZIS: Nyugati légáramlás, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton és északon kisebb havazás. A hideg az ország nyugati felén kissé mérséklődik, keleten tovább tart.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata

„Aranyangyal”, Bánó Andor, Piac-u. 50. Piac- és Szt. Anna-u. sarok. — „Reménység”, dr. Gödény Sándor, Csapó-u. 22. „Zenede” mellett. — „Boesky”, Laszónyi József, Cegléd-u. 22., a Demkével szemben. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói út 4. f.

Tűzifát mindenféle hazai szemet legolcsóbban bizalommal vásárolhat Prohászka és Társától Bethlen-u. 44. Telefon: 11-61

MEG KELL VÉDENI AZ UTCAI FÁKAT

Az utóbbi időben egyre gyakrabban előfordult, hogy ismeretlen tettesek az utcákra kiültetett szegélyfákat megrongálják kiördelik és ellopják.

Tekintettel arra, hogy az utcai sorfák fennállása úgy közegészségügyi, mint légvédelmi és tűzrendészeti szempontból elsőrendű fontossággal bír, felhívom a város lakosait, különösképpen pedig a háztulajdonosokat, hogy a közterületekre kiültetett fák rongálásától tartózkodjanak és azok elkövetését saját érdekükben akadályozzák meg.

A köz és sétatereken, köztereken, utcákon, a városban belül és kívül levő utakon ültetett fák s ezek mellé vert karóknak, burkolatoknak továbbá kerítéseknek, padoknak, figyelmeztető és tilalom tábláknak, stb. megrongálása, vagy eltulajdonítása a 157/1888. Bkgy. sz. szabályrendelet 12 §-a értelmében kihágást képez és amennyiben a eszlekmény nem az 1879. évi XL. tc. 80. illetőleg 127 §-a, esetleg a büntető törvénykönyv 421 §-a alapján büntetendő, 2 pengőtől 50 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajtáhatatlanság esetében megfelelő elzárással büntetettik s ezen felül a tettesek az okozott kár megtérítésére is kötelezettek.

Debrecen, 1938. január 4.

Dr. Kölcsey Sándor s. k. polgármester.

— **A múzeumi Közművelődési Könyvtár olvasótermei** a Debreceni Fokklub nemzetközi kiállítása miatt a város polgármesterének határozati intézkedésére január 6-18-ig zárva. A Közművelődési Könyvtár kölesönzője január 7-től rendszeresen nyit, 6-án egész nap zárva.

— **Szénne égett a kályha mellett.** Békéscsabáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Békéscsabán az egyik Csiki-utcai házban. A hátsó konyhában szénne égve találtak Tyirják Máriát. Régebbi idő óta lakott már ebben a házban. Teljesen egyedül élt, nem volt hozzátartozója. Házigazdájának tegnap délelőtt feltűnt, hogy nem mutatkozik. Benyitott a lakásba, ahol szénne égve talalta. Nyomban értesítette a rendőrséget. Megindult a nyomozás annak megállapítására, hogyan történhetett a szerencsétlenség. Valószínűleg a tüzhelyről kipattanó szikra gyújtotta meg a szerencsétlen asszony ruháját.

Tosca

Puccini operája a Csokonai Színházban

A debreceni közönség Mascagni „Parsztbeesülete” mellett Puccini híres operáját, a „Tosca”-t hallotta legelőször a Csokonai Színházban. Azt lehetne binni, hogy a sok „Tosca”-repríz megfektette kissé a közönség gyomrát. De nem így van! Puccini ma is olyan népszerű Debrecenben, hogy bármelyik operáját szívesen hallgatják. És ezen nem kell esodálkozni. Puccini muzikája áradó lírájával, hullámos melódiáival egyként magával ragadja a zeneértőt és a laikust. Ez a hangulat jellemezte a „Tosca” szerdai reprízét a Csokonai Színházban.

Bár láttuk és hallottuk „Tosca”-t jobb előadásban is, el kell ismernünk, hogy a szerdai repríz igen magas nívón mozgott. A vendéggyűttes általában kielégített, sőt egyik-másik szereplő elményt szerzett. Rella Gabriella kissé molett Tosca volt, de ragyogó énekkultúrája, szárnyaló szopránja elbűvölően hatott. Páraflannul rugalmas és színes ez a hang, van drámai ereje és lírai bensősége. Emellett Rella mint alakító művész is elsőrendű. Toscaja különösen a második és harmadik felvonásban komoly értékű drámai alakítás volt. A közönség rendkívül melegen fogadta Rella Gabriellát. Scarpia szerepében Lendvay Andor tökéletes játékot nyújtott: kemény, kegyetlen és hideg volt. Mélyzengésű, hatalmas terjedelmű baritonja azok számára is kellemes meglepetést hozott, akik Lendvay hangját már hallották. Mások is, más szerepben is szívesen látjuk viszont ezt a kiváló operacéneket a debreceni színpadon. Cavara-dossit egy fiatal athéni tenorista, Lio n-tas Konstantin énekelte olaszul. Még nem kész énekes, hangján, játékán is

meglátszik, hogy egyelőre csak ígéret, de kétségtelenül gazdag ígéret. Tenorja a magasabb regiszterekben pompásan zeng. Ő maga olaszosan temperamentumos, noha értesülésünk szerint a magyar fővárosban tökéletes hangját és játékát. Egyébként nagyon szimpatikus színész, akit máris szeretetébe fogadott a közönség. A levélíráit meg kellett ismételni.

Arany József a „mindenes” szerepét töltötte be, amennyiben három szerepet is játszott. Kulturált, mélyzengésű hangja és kiforrott játéktípusa teljes elismerést érdemel. Angelotti szerepében Bakó József tűnt fel szép hangjával. Putnoki Gyula kellemes tenorja figyelemreméltó.

A megerősített zenekart Komor Vilmos, a kitűnő fővárosi művészkarmester dirigálta páratlan lendülettel kifinomult ízléssel és fölületes zenei tudással. A közönség Komort és a szereplőket számtalanszor tapsolta a függöny elé.

(b. p.)

A „Tosca” utolsó jelenetében a színpadon egy kis zavaró momentum derült ki, egyben némi ijedelmet keltett. Mikor ugyanis Tosca az öket üldöző katonák elől az Angyalvár falára fut, hogy onnan levesse magát a mélységbe, az egyik színpadon levált a lépcsőről és rázuhant a földön fekvő Lio n-tas Konstantinra. Az első pillanatban nem lehetett tudni, hogy nem történt-e baleset és a közönség a helyén maradván taps közben várta a szereplők megjelenését. Általános megkönnyebbülésre csakhamar megjelent a függöny előtt a görög tenorista és mosolyogva köszönte meg az ünnepést.

SPORT

A KISPEST MAROKKÓBAN IS GYŐZÖTT

Marakos, január 5. A Kispest vándorcsapata szerdán Marakosban a marokkói bajnoksáppal mérkőzött s 5:2 (3:1) arányban győzött.

HIDVÉGI NYERTE

A LEVICZKY KÁROLY-VÁNDORDÍJAT Budapest, január 5. A Leviczky Károly-vándordíjas összetett gyorskorcsolyázóverseny 3. számát, az 1500 m-es versenyszámot szerdán délután bonyolították le a BKE városi sportpályáján. Győzött Hidvégi 2:29.8 mp alatt. A vándordíjas versenyben a 3. szám összetett eredménye alapján 1. lett Hidvégi 151.21 ponttal.

A Budafok csapata kedden délnél megérkezett hollandiai turájáról. A játékosok rövid pihenőt kaptak, mert közelezen megkezdik a készülődést a tavaszi szezonra.

Tervek szerint Budapest válogatott csapata február 20-án Páris válogatottjával mérí össze erejét. A mérkőzés részleteit Fodor Henrik ligagazgató beszéli meg Párisban.

MOZI

Egy lány elindul

Magyar filmbemutató a Vigaszínházban

Az „Egy lány elindul” kitűnő terméke a magyar filmgyártásnak. Zilahy Lajos „Úrilány” című remek vígjátékából készült a film, mely kitűnő, mindvégig leköltő és bájos meséjével szinte elbűvöli a nézőközönséget. A szüleit eltartó lány becsempeszi magát egy gazdag földbirtokos házába, állásba juttatja szüleit, majd megmenti a lezüléstől a földbirtok

kos fiát, a tönkrement úrnak pedig viszszerzi birtokát. A főszerepet Szörényi Éva (Janka) játssza kitűnő alakítással. Méltó párja Páger Antal, aki újabb tanúbizonyságát adta nem mindennapi művészetének. Csontos Gyula földbirtokosa művészi alakítás. Mellette sok humort nyújt Vizváry Mariska. A többi szerepben Mezey Mária, Rózsashegyi Kálmán, Gózon Gyula, Máli Gerő kitűnnek. A film beállítása valóban művészi. Az „Egy lány elindul” a Művész Film produkciója. Szerdán éjjel volt a Vigaszínházban a sajtóbemutató, melyen a film általános sikert aratott. Székely István rendezése minden dicsőretet megérdemel: ötletes, gazdag fantáziájú és érdekes. Máris megjósoljuk, hogy az „Egy lány elindul” kasszafilmdarab lesz Debrecenben.

Mozik műsora

Hungária: Férfisors.
Apolló: A modern Ali Baba.
Vigaszínház: Egy lány elindul.

Csütörtökön: 3, 5, 7, 9 órakor!
Magyar film!

BUDAI CUKRÁSZDA.

(Kabus, Gózon, Pethes)

Kísérőműsor: Vízparadicsom!

— **Bérbeadási hirdetés.** A város tulajdonát képező Külsőhatáti D. II/b. jelű parcella, mely áll 13 k. hold 618 □-l rétből, 315 k. hold 458 □-l legelőből, 270 □-l ház és udvarból, tehát összesen 328 k. hold 1346 □-l területű, 1937. év október hó 1-től 1938. szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésben fog hasznóbérbeadásra kerülni. A bérbeadó árverés 1938. évi január hó 20-án délelőtt 9 órakor a városháza tanácsstermében lesz megtartva. Árverési szándékozók a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Polgármester.

Közgazdaság

A BÚZA ÁRA 20 FILLÉRELEMELEDETT

A készáruüzletben az irányzat általában szilárd és különösen a búza ára emelkedett élénkülő forgalom tekintetében. Búzából 48 vagon eladását jelentették be és az árát hivatalosan 20 fillérral felemelték. A tőzsdei végén egy árnnyalattal gyengült az irányzat, azonban az elért magas árszínvonal alig csökkent. Az exportkötéseket kedvezőtlenül félük meg.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.80—21.20, 78 kg-os 21.10—21.50, 79 kg-os 21.35—21.70, 80 kg-os 21.50—21.80.

Rozs: pestvidéki 18.85—19.00, más származású 18.85—19.10.

Takarmányrépa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75.

Zab: elsőrendű 16.45—16.80, középminőségű 16.55—16.65.

Tengeri: tiszántúli új 13.00—13.15, egyéb áll. új 12.80—13.00.

Debreceni termény- és takarmányi árak: Búza 20.00—19.80—19.60, rozs 17.20—17.50, árpa 16.00—15.50, ótengeri 12.20—12.00, új tengeri 11.80—11.60, lucerna 8.30—7.50, széna 5.50—5.20, béré 6.50—5.50, szalma 2.80—2.20, cukorrépa 2.90—2.80, takarmányrépa 2.00—1.80, tökmag 23.50—23.00, napraforgó 18.00—17.50.

Magvak és hüvelyesek: Köles fehér 16—18, vörös 14—15, egyéb 13.50—14, napraforgó fehér 20—21, tarka 20.75—

A CSOKONAI SZÍNHÁZ HEI MŰSORA

Január 6-án délután mérsékelt helyárrakkal: **Újví kacsagató est.**

Január 6-án este mérsékelt helyárrakkal: **Leányvásár.**

Január 7-én este prömierbérlet 13. számban: **Szakíts helyettem.**

Január 8-án délután filléres helyárrakkal: **Kék róka.**

Január 8-án este A. bérlet 14. számban: **Szakíts helyettem.**

Január 9-én este bérletszűnetben: **Szakíts helyettem.**

Január 10-én este B. bérlet 16. számban: **Szakíts helyettem.**

Január 11-én este C. bérlet 15. számban: **Szakíts helyettem.**

A színházi iroda jelenti:

Ma, vízkereszt napján

ÚJVÍ KACAGÓ-EST

este pedig másodsor a

LEÁNYVÁSÁR

MÉRSÉKELT HELYÁRRAKKAL.

Pénteken, 7-én prömierbérlet 13. számban a Belvárosi Színház örösi évad sikere, vidéken először, Bókay János kitűnő vígjátéka, az újszerű és kacagató

SZAKITS HELYETTEM!

Pogány Margit, Jurik Ica, Sívó Mária, Kőmives Sándor, Szabó Ernő a katonai szolgálat után először fellépő Mányay Lajos, Alszegehy, Seprenyi, Szabados játszik a meglepő és fordulatok házasági komédiát, amelyből kiderül: hogyan lesz a házassági háromszögből négyszög.

Rendező: Sárkány.

Egész héten sorozatosan:

SZAKITS HELYETTEM!

Szombat délután a saison kimagasló prózai sikere filléres helyárrakkal:

KÉK RÓKA.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal:

ESKÜSZÖM, HOGY IMÁDOM!

